

Leren Nederland en andere landen van elkaars palliatieve zorg?

Wie bepaalt wat een waardevol leven is? Artsen, de patiënt, de familie? Zulke vragen zijn niet alleen in Nederland actueel. Stemmen uit verschillende EU-lidstaten waren te horen. Met een gemeenschappelijk ankerpunt: de beschermwaardigheid van het menselijk leven.

Frank van der Maas
Beleidsmedewerker van Bas Belder,
eurofractie ChristenUnie-SGP

Op 12 november belegde Bas Belder in Brussel een conferentie over palliatieve zorg in samenwerking met de Europese Christelijke Politieke Beweging (ECPM). Drie experts deelden hun ervaringen in het Europees Parlement (EP). Een van hen is dr. Paul Lieveise, anesthesist en pijnspecialist van het Erasmus MC in Rotterdam.

Dr. Paul Lieveise belichtte palliatieve zorg en euthanasie vanuit medisch perspectief. Hij heeft grote moeite met euthanasie. De Euthanasiewet heeft in Nederland schijnzekerheid gegeven. Toetsingscommissies toetsen een euthanasie op basis van een verslag dat de uitvoerend arts zelf geschreven heeft. Uit euthanasiedossiers blijkt dat er vaak sprake is van gebrek aan palliatieve zorg. De ervaring van veel zorgverleners is dat het aanbieden en bespreken van palliatieve zorg in veel gevallen de euthanasiewens doet verbleken. Er kan zoveel gedaan worden om lijden te verlichten. De drang om palliatieve mogelijkheden verder te ontwikkelen wordt onderuitgehaald door het promoten van de optie van euthanasie.

Daarnaast is er sprake van steeds bredere indicaties als reden om over te gaan tot euthanasie. Bijvoorbeeld mensen die levensmoe zijn, psychia-

trische patiënten en wilsonbekwamen, zoals pasgeborenen met ernstige handicaps en demente ouderen.

Professor Radbruch uit Duitsland ging in op het ethisch perspectief. Euthanasie mag niet worden gezien als onderdeel van palliatieve zorg, zo betoogde de voorzitter van de Internationale Vereniging voor Hospice en Palliatieve zorg. Hij illustreerde het hellend vlak met de stijging van de euthanasiegevallen in België en (ook daar) de bredere indicatie voor euthanasie bij ernstige handicaps en psychiatrische problemen.

De Franse jurist Derville sprak over de omgang met palliatieve zorg en euthanasie in Frankrijk. Palliatieve zorg wordt in Frankrijk vaak gezien als onnodige verlenging van het stervensproces. Dat probeert hij met zijn organisatie Alliance Vita te veranderen.

De Europese Commissie mengt zich niet in de nationale discussies, maar geeft wel financiële steun aan de uitwisseling van goede praktijken om bij te dragen aan betere palliatieve zorg.

Twee Slowaakse katholieke collega's uit het EP, Skripek en Mikolasik, deden een oproep aan Nederland en andere landen die euthanasie toestaan om op hun schreden terug te keren.

Bijdragen van de experts zijn te lezen op www.eurofractie.nl. ■

“De Euthanasiewet heeft in Nederland schijnzekerheid gegeven.”

dr. Paul Lieveise